

OSKERUŠE

Jeřáb oskeruše (někdy se uvádí jako **oskoruše**, nářečně **oskoruša**) (*Sorbus domestica*) je opadavý, listnatý ovocný strom dorůstající výšky až 15 m jako solitér nebo až 30 m v lese. V našich podmínkách se dožívá 300 až 500 let, v jižní Evropě až 600 let. V České republice je tato dřevina vzácná a vyskytuje se v Českém středohoří a na jihovýchodě Moravy. Název **oskeruše** je všeslovanský a je nejasného, asi již praeurospetského původu.

Plodem oskeruše je malvice.

Plody jsou sladké, šťavnaté a aromatické, ale pro konzumaci je vhodné je nechat uležet do té doby, než zhnědnou, tzv. zhníličkovatí. Plody obsahují:

- cukry
- bílkoviny
- pektiny
- vitamíny – např. vitamín A, C
- organické kyseliny
- minerály
- tříslovinu (tanin)

Oskeruše je sice teplomilná rostlina, na druhou stranu vzrostlé stromy jsou mrazuodolné (vydrží teploty do $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$), dává přednost prosvětleným suchým a málo vlhkým stanovištím, která jsou bohatá na živiny. Je odolná proti exhalacím a smogu. Plody je možné po uležení jíst bez jakékoliv další úpravy (jsou chuťově výborné), je možné z nich dělat kompoty, marmelády či je usušit. Po pomletí sušených oskeruší je možné prášek používat k ochucování jídel (má příchuť skořice). Dále se používá ke konzervování jablečného moštu či jiných ovocných šťáv. Další možností je výroba likérů či velmi kvalitní pálenky – oskerušovice. Plody mají i léčivé účinky: používá se při střevních potížích (sušené ovoce se používá jako statikum, zatímco syrové má projímavé účinky), na revma a při horečce. V případě smísení oskerušovice s bylinkami a medem je možné léčit i nachlazení.

